

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 38. Zettortdeenâ 17tâ September 1842.

Velikkums pee ta stahsta: Mirdams
behrns. Skattees Nr. 35.

Warr buht mihleem lassitajeem ne buhs pret-
tim, pee schi stahsta wehl zittas leezibas no
meitinu tizzibas lassih, kas ne irr pahrtulkoti no
kahdas Wahzu grahmatas, bet kas irr isnemti
no zilweku dsihwoschanas, fo paschi par faru,
par Jalgawas draudsi effam sadshwojuschi.

Buhs kahdi trihs gaddi, ka kahda mahte pee
mannim peenahze luhgdamees, lai nahfoht ap-
mekleht winnas meitinu, kas gulloht mirshana,
tas behrns luhdsotees ar leelu luhgshanu lai
winnu eefwehtijoh. Waizaju mahiti: zif wezza
tab ta meitina irr? Mahite atbild: IO gaddus
wezza. Us to falku: mihlakee, ne warru wiss
Zuhsu luhgshanu paklausih, jo Reisara liffumi
ne wehle behrnu eefwehtih, ja naw 15 gaddus
wezs. Us to mahite falka: woi tab liffumi behr-
nam warr aislegt to debbesu walstibu? Utlbildu:
par to jaw tas behrns fwehtu kristibu dabbujis,
un ja winsch turr tizzibu us faru Pestitaju, kas
winnam talabbad, ka naw eefwehtih, ka IO
gaddu behrnu ne turr par isauguschu zilweku, to
debbesu Walstiba leegs? Eita weffeli us mah-
jahm, es isbraufschu to behrninu apmekleht.
Un kad isbrauzu un nonahzu pee tahs meitinas,
tab schi mannis usnehme ar leelu preeku. Win-
na mannim tik karsti skuhstija rohkas, mannis
tik dauds reis fauze mihlais mahzitajs, ka es win-
nas fwehtu preeku muhschigam ne aismirfischu.
Un kad bijam runnajuschu no winnas slimmibas,
no winnas tizzibas, tad winna luhdsahs: mih-
lais mahzitajs, islasseet man to stahstu no Lah-
zarus augshanzelschanas. Vanehmu bihbeli
un islassij to stahstu, un behrnu jautajis: woi
tab tewim patihkajs mirt? meitina atbitdeja: ka
Deews gribb, lai ta noteek. Gepreezinajeet jelle
mannu mahiti, lai winna tik wissai ne raud, ta
winna fazzija. Meminia mihla! kam juhs rau-

dait, es jaw dsihwoschu, es Zuhs sagaidischu
debbesis, Zuhs jaw arri schein ne paliffet, — tad
winna to mahiti ta meerinaja, ka mums wisseem
affaras par waigeem tezzeja par ta behrnina luhg-
shanu un par winnas tizzibu. Un kad bijam
par winnu firsnigu luhgshanu noturrejuschi un
winnu fwehtidami us nahwes zellu eefwehtijuschu,
tad winna tai pascha wakkara faru dwehfeli is-
laide, no schih mahlu buhdinas.

Lai patihk wehl klausitees: Par isgahju-
scheem seemas fwehtkeem palikke gabs, ka man
notikkahs ta: Biju faru spreddiki sawilzis, bet
kad pehz pahri deenahm pirmâ seemas fwehtku
rihtâ to pahrlaffiju, winsch man ne buht ne pa-
tiffke. Un kad weens no manneem skohlmeiste-
reem pee mannim eenahze, tam fazziju: fur man
schodeen irr bail us basnizu eet! Winni waiza,
kalabb ta? Utlbildu: Zif tas gruhti uskahpt
augsham, kad basniza ar laudim peesprausta
pilna, kad wiffi skattahs eefsch azzim eefschâ un
terw naw teem fo doht! Zuhs appakschâ stah-
wedami ne sinnat wiss ka tam irr, kam irr ja-
kahpj augsham. Zuhs dohmajeet kad mahzi-
tajs Zums eefsch azzim skattahs eefschâ un pilna
balsi runna, ittin ka winsch tohs wahrds krat-
titu no muttes ahra, fo winsch runna, bet ne
sinnat wiss ar kahdu puhlinu, ar kahdahm lee-
lahm nopuhshanahm, ka brihscham arri ar
affarahm kairs wahrds irr galwa faraudsihts fo
mutte runna. Ja Zuhs gribbat dauds mas arri
muhsu behdas saprast, tad atgahdajetees ta
ewangeliuma, fur Jesus mahzekli sawam Run-
gam atbild: 5 swintinas, kas tas irr preeksch tik
dauds 1000, fur maifi nemt teiju tuknesi? Ja
tu turretu labbu prahtu prett kahdeem IO zilwe-
keem un winni buhtu no tahlenes nahkuschi un
winni tewi luhgtohs: mihlee! mehs effam dikti
islahpuschi un isfalkuschu usdohdad mums uh-
dens lahfiti un maises kummofu, un tawa maise

buhthu eepellejusi un tawš uhdens buhtu pafilts, woi tew firds ne sahpetu, ja tew buhtu teem tahds ehdeens un tahds dsehreens jaleek preekfchâ? Ja tee laudis aiseedami fazzitu: kas nu bija; nej schis, nej tas! Rabbi fakka: lai nahkocht pee winneem, winneem maise effoht, un kad atmahk, tahdâ bahrgâ laikâ, tik fliktâ zeltâ, tik tahtu gabbalu brauzis, tad eepellejuschu woi jehlu maiši eedohd? Tâ runnaju un mans skohlmeisters palikke kluffu. Gazziju wehl: Man schodeen irr, kâ kahdam zilwekam kam irr jakahpj lihds kohka gallofsni augfcham un kam kohka widdâ buhdamam jaturrahs pee eekaltuscha sarra klah. Ja sars luhst, krihti tad besdibbeni eekfchâ, ja isturr sars, tad tawa laine. Skohlmeisters mannis meerinaja, gan jaw Deews buhschoht man paligâ nahkt.

Va tam eenahk laudis peerakstitees ar daschadahn darrischanahm, un eeraugu tauschu starpâ arri meitinu ar grahmatu. Waizaju: kam ta grahmata irr? Winna atbild: Zums. Prassu, woi tu patte rakstiji? Schi atbild nê. Us to falku: eij, weffela, es jaw redseschu, kas tur buhs eekfchâ, jo allasch aisluhgfchanas, isfaukfchanas mannim no pilskata, woi no draudses ar grahmatu teek usdohdas. Panemmu grahmatu, attaisu wakam, atrohdu tai eeliftu eekfchâ $\frac{1}{2}$ sudraba rub. un grahmata schohs wahrduš:

Wissu mans firds-mihlais dwehseles gans!

Es Zums atnessu scho masu dahwantinu un weenu mihligu firdi un karstas pateizibas affaras par mannas dwehseles gannischanu. Mihlais mahzitajs; es Zums ne spehju un ne warru deesgan pateikt par Zuhfu labbahm un firdigahm un mihligahm mahzibahm. Es esinu weens jauneklis, bet manna dwehsele irr isfalkuse pehz Zuhfu gahrdahm mahzibahm un man irr Zuhfu wahrdi pee firds gahjuschi. Mihlais mahzitajs juhs gan sinnafeet, ka jaunam gruhti nahkabs schinni pafaulê dsihwoht, jo tê wairak irr to, kas gluhn us winna dwehfeli un meesu flagsdu un walgu uslift, mas irr, kas tam to labbu zeltu rahd, kâ tikfai tas weenigs Deewa wahrds, kas

pee ta zeeti turrahs klah. Urri mannim irr daschas gruhtibas usgahjuschas. Kâ Zuhš paschi effat teikufchi: tam deewabihjigam, kad winsch fawas azzis attaisa, tad tam irr behdas un affaras preekfchâ, bet Deews irr mannu prahtu stiprinajis un fazzijis: manna meita! turri mannus likkumus, ne astahjees no teem, klauffi tawa dwehseles ganna wahrduš, un turri winnu zeenâ, tad es nahkfschu paligâ tew wiffas tawas behdas un atweeglinaschu tew wiffas tawas gruhtibas. Mihlais mahzitajs! lai Deews tas Rungs zaur fawa fwehta garra paligu stipro Zuhfu spehku un gudribu wissu labbu un taisnibu mahziht un man to firdi patureht, un mihlais dwehseles gans, es pee Zums esinu nahkuse, ka Zuhš paschi Deewa namnâ effat teikufchi: pee Zums ne wajaga tâ kâ pee leeleeem kungeem nahkt ar gudri isdohmateem wahrdeem, bet kâ pee weena firdsdrauga un mihla brahla. Tâ es pee Zums esinu nahkuse, kâ pee firds-mihla tehwa. Mihlais mahzitajs, es Zums fawu wahrdu ne falku; kad mehš tur weenreis buhšim winnâ mahjas weeta, tad mehš weens ohtru pasihfamees, tad Zuhš redsefeet ka Zuhš mans wissu-firds-mihlais gans bijat un es Zuhfu paklausiga awš. Dsihwojeet weffeli es paleeku Zuhfu paklausiga awš.

Scho balsu deenu ne sinnu, kas to grahmatu rakstijis, bet tik daudš es zeeti dohmaju, ka ta pateeki no kahda Latweeschu draudses lohzehta irr rakstita, to es sihmeju no tahš skaidras Latweeschu wallodas, un ka rakstitajs nemahzihts zilweks to warr sihmeht no tam, ka tee wahrdi tai peeminnetâ grahmata naw pareisi, pehz raksta likkumeem sawilkti, un wehl es sinnu, ka tahda tizziba un mihlestiba, pee schihs meitinas neswehtita no Deewa ta Runga ne paliks.

W. P.

Namma tehwa luhgfchana.

I.

Es kahdu reisi gabju
Zaur beh: su birsinu,
Un peekuffes nostahju
Us masu brihtinu;

Sche puhtinadams kahjas
Us zinna apsehdohs,
Un masas kohschas mahjas
Ceraudsig — stattijohs. —

2.

Patlabban faule lehze
Wiss sahze spigguloht,
Naktis tumschums jaw aisebhdse;
Le redsu newilloht,
Ra firmgalwis weens nahze
Prett fauli sohtodams,
Un tad ta luhgtees sahze
Sew weenu dohmadam: —

3.

Kungo Deems, kas man scho rihtu
Lil mibli dahwinajs!
Es Lew pee kahjam frihtu
Tu manni pasfargajs;
Al, schinko man to fauli
Ir schodeen mibligi,
To wehl schee wahji fauli
Lew luhdsahs firnigi!

4.

Kungo, mannuh sohtus waddi
Pehz tawa prahina,
Al, lai schee beigu gabdi
Lew ne aiskaitina!
Gan truhkums dasch, gan behdas
Pee mahju kohpschanas,
Mahy' saudeht Kristus pehdas
Pee daschas buhschanas.

5.

Lam saimneckam buhs gahdaht
Ra mahjas aptohptas,
Lam jateiz ko buhs strahdaht
Eelch katras deennas;
Det, ja Lu Deems ne swehti —
Lad kaut gan puhlejeet,
Nej lauka, nedj arr flehti
Es warru preezatees! —

6.

Lahs mahjas, kur es mihtu
Gan masas idrahdas,
Prett jittu namunu glihtu
Ra redju pilfatas;

Un ja schein jaw firdehdas
Deems manna buhda suht',
Zil leelas tad tur behdas
Warr katra rihta buht!

7.

Kungo, kas tu wissus redsi
Lew paslehpts naw nekur,
Muhf' semmes-tehwu fedsi
Lal leela namma tur;
Dohd tu tam gudru prahtu
Un firidi scheligu,
Tur wesselibu flahstu
Un stipru tizzibu!

8.

Al debbes-Zehws, jel mohdi
Tur wissas firninas,
Leem sawu gaisinu dohdi
Eelch katras leetinas;
Kad tu to til tur sneegtu
Lad es jaw meerda gan,
Kaut tu arr to schein leegtu
Ir kahdu reisi man.

9.

Ko palihds, kad eelch tumsas
Lad leelais nams tur gult,
Lad arr muhf' mahjas tumschas
Ir schein wissapfahrt pull;
Kad tur til duhmi sustu
No flaidrahm leesminahm,
Lad mehds to arr drihs justu
Eelch sawahm buhdinahm.

10.

Al Deems, jel teiz arweenu
Zaur faules starrineem,
Ikkatru jaunu deenu
Muhf' mihleem waldnekeem:
Ra scheinan muhsu mahjas
Nekas kreetds ne warr buht,
Pirms tee ko labbu krahjads
Un tad mums schurpu suht.

F. F. Rahberg.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldinecka wissas Kreenu Walsds ic. ic. ic.,
tohp no Luktumes aprinka teefas wissi un ikkatri,
kam kahdas taisnas prassichanas pee tahs atstahdas
mantas ta Bezg-Mohkes muischa nomirruscha bruh-
wera Anse Zimmermann jeb kas tam nelalkim ko par-
radâ buhtu, zaur scho ueziginati un safaukti,
lihds 28tu Oktober f. g., kas par to weenigu un iefschg-

schanas-terminu nolikt, pee schihs aprinka teefas woi paschi, woi kur wehlehts, zaur weeteekem, un kur wajjadfigs ar paligeem un wehrmindereem, peeteiktes un sawas prassischanas woi sawus parradus usdoht un peerahdibt. Ar to pamahzischanu, ka tohs, kas sawas prassischanas ne usdohs, wehlat wairs ne klausihis un winnus no tahs atstahsas mantas isflehgs; bet ar teem, kas sawus parradus ne buhs peerahdijuschi, ta darrihs, ka likkumi par scho lectu spreesch. To buhs wehrâ likt! Zuffumê, tai 27tâ August 1842. 2 (L. S. W.) Drincken, affeeters. (Nr. 963.) Sekretehrs Paul.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes, ta Watwaldineeka wiffas Kreemu Walsks ic. ic. ic., tohp no Krohna Behrses muischus pagasta teefas, wiffi un ikkatri kam kahdas taisnas prassischanas pee ta ne fenn nomirruscha, pee Sprigauls muischas (Wilhelminenhof) peerakstita dischlera Kristapp Langepehd no Anfschlehu mahjahm, jeb arri kas tam nelaikim to parradâ buhtu, zaur scho usaizinati un safaukti, libhs 23schu Oktober f. g. kas par to weenigu un isflehgschanas-terminu nolikt, pee schihs pagasta teefas sawas prassischanas woi sawus parradus usdoht un peerahdibt. Ar to pamahzischanu, ka tohs, kas sawas prassischanas ne usdohs, wehlat wairs ne klausihis un winnus no tahs atstahsas mantas isflehgs; bet ar teem, kas sawus parradus ne buhs peerahdijuschi,

tâ darrihs, ka likkumi par scho lectu spreesch. To buhs wehrâ likt! Krohna Behrses muischas pagasta teefa, tai 27tâ August 1842.

(L. S.) ††† Janne Stohket, peesehdetais. (Nr. 633. Afr. Penz, pagastia teefas ffrihweris.

Tanni 5tâ Oktober f. g. taps pee Ehrbergu muischas pagasta teefas, ta atstahsa manta, ta nomirruscha Ehrbergu muischas wirs waggares J. Ustih, uhtrupê pahrdohsa. Ehrbergu muischa, tai 3schâ September 1842.

(L. S.) ††† Pehter Meeschak, pagastia wezzakais. (Nr. 72.) Chr. Jakobsohn, pagastia teefas ffrihw.

Zittas fluddinaschanas.

Zrr nolikt Zehkabstattê 3 tirgus turreht, prohti: triju Kungu deenâ, swetschu deenâ un Marias dsim-schanas deenâ pehz wezza kalendera. Kad schohs tirgus taggad masal ne lâ zirfahrt apmekle, kaut tik mafs tullis jamaaksa, un no lohpeem un no prezzehm, to ne mehro ar ohlekti, ne buhtulli ne nemm, un kaut schein prezzehm labbaks tirgus mehds buht ne ka paschâ Rihgâ, tad manna luhgschana gan ne buhs welti schohs tirgus turplikkam papilnam apmekleht.

Rakstihis Zehkabstattes rahtuhfi tai 10tâ August 1842. I

Eltermann Postwerk.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgâ, tanni 7tâ September 1842.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis . . . . . gelbeja	1	35	I pohds kannepu . . . . . tappe mafsahs ar	1	—
I puhrs rudsu . . . . . tappe mafsahs ar	1	25	I — linnu labbakas surtes — —	1	80
I — kweeschu . . . . . — —	2	50	I — — flittakas surtes — —	1	60
I — neeschu . . . . . — —	1	20	I — tabaka . . . . . — —	—	65
I — meeschu = putrainu — —	1	80	I — dselses . . . . . — —	—	75
I — ausu . . . . . — —	—	70	I — sweesta . . . . . — —	2	50
I — kweeschu = miltu . . . . . — —	3	50	I muzzâ filku, preeschu muzzâ — —	7	25
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	—	I — — wihschnu muzzâ — —	7	50
I — rupju rudsu = miltu — —	1	25	I — farkanas sahs . . . . . — —	7	—
I — sirnu . . . . . — —	1	50	I — rupjas leddainas sahs — —	6	—
I — linnu = sehklas . . . . . — —	3	50	I — rupjas baltas sahs — —	4	40
I — kannepu = sehklas . . . . . — —	1	50	I — smalkas sahs . . . . . — —	4	—
I — kimmenu . . . . . — —	5	—			

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rahts A. Weitler.